

Eskarirauha

Esiopetus on perusopetuslain alaista toimintaa. Perusopetuslaki ja perusopetuksen valtakunnallinen opetussuunnitelma edellyttävät, että kiusaamisen ehkäisemiseksi ja kiusaamistilanteisiin puuttumiseksi laaditaan suunnitelma. Eskarirauha tarjoaa erinomaisen lapsia ja vanhempia osallistavan toimintatavan kiusaamisen vastaiseen työhön.

TAVOITTEET

1. Laaditaan kiusaamisen vastainen toimintasuunnitelma esikouluryhmälle.
2. Kiusaamisen vastainen toiminta suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan yhdessä lasten kanssa.

Suunnittelu

1. Aikuiset muodostavat yhteisen käsityksen kiusaamisesta ilmiönä ja toimivista käytänteistä kiusaamisen vastaisessa työssä. Tämä varmistetaan henkilöstön keskustelulla ja kouluttamisella.
2. Lasten kanssa keskustellaan siitä, millaiset asiat lapset kokevat kiusaamisena, millainen on mukava ryhmä ja miten hyvä kaveri toimii. Yhteisen keskustelun pohjalta sovitaan ryhmälle yhteiset säännöt.
3. Valitaan yhdessä teema, johon esikouluryhmässä halutaan erityisesti keskittyä tulevan lukuvuoden aikana. Teeman tulee edistää kiusaamisen ja yksinäisyyden vastaista työtä.
4. Teeman ympärille laaditaan lukuvuoden toimintasuunnitelma. Siihen kirjataan konkreettiset asiat, joita tullaan tekemään. Suunnitelma tehdään yhdessä lasten kanssa ja sen tekemiseen kannattaa käyttää riittävästi aikaa, jotta lasten näkemykset tulevat huomioiduksi.
5. Suunnitelma esitellään ja siitä keskustellaan vanhempainillassa. Sovitaan, miten vanhemmat tukevat Eskarirauhaa.

Toteutus

Lukuvuosi aloitetaan toiminnan suunnittelulla. Sen jälkeen valmistellaan tapahtuma, jossa juhlitaan eskarivuoden alkamista. Juhlassa esitetään lasten itsensä laatima Eskarirauhan julistus, joka voi olla teksti, kuva tai muu tuotos. Julistus käsittelee valittua teemaa.

Lukuvuoden aikana kiusaamisen vastaista työtä toteutetaan osana päiväkodin arkea. Lisäksi voidaan järjestää erillisiä tapahtumia, opetustuokioita ja vanhempainiltoja, joissa syvennytään teeman käsittelyyn.

Arviointi

Lukuvuoden aikana arvioidaan säännöllisesti, miten asetetut tavoitteet ovat toteutumassa. Tarvittaessa suunnitelmia muokataan. Lukuvuoden lopuksi pohditaan yhdessä lasten ja vanhempien kanssa kulunutta eskarivuotta.

Toimintaa arvioidaan havainnoimalla lasten käyttäytymistä esikouluryhmässä ja kysymällä lasten näkemystä siitä, miten Eskarirauha on toteutunut. On tärkeää, että henkilöstö arvioi myös omaa toimintaansa. Lisäksi on hyvä tiedustella vanhemmilta, miten kiusaamisen vastainen työskentely näkyy kodin arjessa.

Mediakasvatus apuna

Mediakasvatuksen avulla voidaan harjaannuttaa lasten sosiaalisia ja emotionaalisia taitoja, jotka vahvistavat lapsen pärjäämistä. Lapsia voidaan ohjata tunnistamaan tunteita, toimimaan ystävällisesti sekä pohtimaan oikean ja väärän erottamista. Esimerkiksi kuvaohjelmat tarjoavat hyvän väylän miettiä henkilöhahmojen eettisiä ratkaisuja. Lapsia voi myös kannustaa pohtimaan tunteiden ilmaisua valokuvaamalla tai videoimalla lapsiryhmän tilanteita.

Eskarirauha-malli perustuu peruskouluissa toteutettuun Koulurauha-ohjelmaan, joka on Mannerheimin Lastensuojeluliiton, Opetushallituksen, poliisin, Folkhälsanin ja Suomen Vanhempainliiton yhteinen ohjelma. Sen tavoitteena on kouluyhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen. Ohjelman keskeisiä periaatteita ovat oppilaiden osallisuus, yhteisöllisyys, yhdessä tekeminen – ilon ja innon tuominen koulutyöhön.

Maunulan ala-asteen Neilikat-esikouluryhmä ja esikouluryhmät Pakilan, Pikkusuon, Kytöniitty, Perhosen, Pikku-Veräjän, Haltian, Veräjämäen, Norpan, Kotitorpan ja Miilun päiväkodeista ovat osallistuneet Eskarirauha-mallin kehittelyyn.

